

MILIEUEFFECTRAPPORT

De Haar-West / TT-circuit

SAMENVATTING

FEBRUARI 2001

HASKONING

Ingenieurs- en
Architectenbureau

Barbarossastraat 35
Postbus 151
6500 AD Nijmegen
Telefoon (024) 328 42 84
Telefax (024) 323 93 46
www.haskoning.nl

Opgesteld door HASKONING B.V.
In opdracht van Stichting Circuit van Drenthe

Project: H1280.A0/R025

1. INLEIDING

1.1 Milieueffectrapport voor vijf activiteiten

Voor u ligt de samenvatting van het milieueffectrapport (MER) De Haar-West/TT circuit. Het MER beschrijft het voornemen om een vijftal activiteiten mogelijk te maken en te realiseren binnen het Bestemmingsplan De Haar-West van de gemeente Assen. Deze activiteiten zijn:

- De modernisering van het bestaande TT circuit van Assen;
- De realisering van een nieuw (regionaal) motorcrossterrein Ossebroeken;
- De realisering van een nieuw beurs- en congrescentrum;
- De uitbreiding van Verkeerspark Assen;
- Het organiseren van grootschalige publieksevenementen op het TT circuit.

1.2 Ontwerp Bestemmingsplan

De eerste vier genoemde activiteiten maken deel uit van het ontwerp Bestemmingsplan De Haar-West dat in oktober 1998 is gepubliceerd. Het ontwerp Bestemmingsplan heeft formeel ter inzage gelegen, maar de besluitvorming is aangehouden omdat destijds geen MER was opgesteld. Hiernaast beschrijft het MER de effecten van grootschalige publieksevenementen op het terrein van het TT circuit. Hierbij moet u denken aan een- of meerdaagse muzieksevenementen die niet zijn gerelateerd aan de reguliere motor- en autosportevenementen.

1.3 Modernisering TT circuit

De Stichting Circuit van Drenthe dient voor de modernisering van het TT circuit een vergunning aan te vragen bij de provincie Drenthe ingevolge de Wet milieubeheer. In dat kader zullen ook de milieueffecten van de modernisering van het TT circuit beschreven moeten worden.

1.4 Integratie van de activiteiten

Er zijn dus tal van voornemens. Tegen deze achtergrond hebben Stichting Circuit van Drenthe, de gemeente Assen en de provincie Drenthe in overleg besloten één geïntegreerd MER op te stellen waarin alle activiteiten binnen plangebied De Haar-West zijn opgenomen. Dit biedt de mogelijkheid de gezamenlijke effecten te bepalen.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

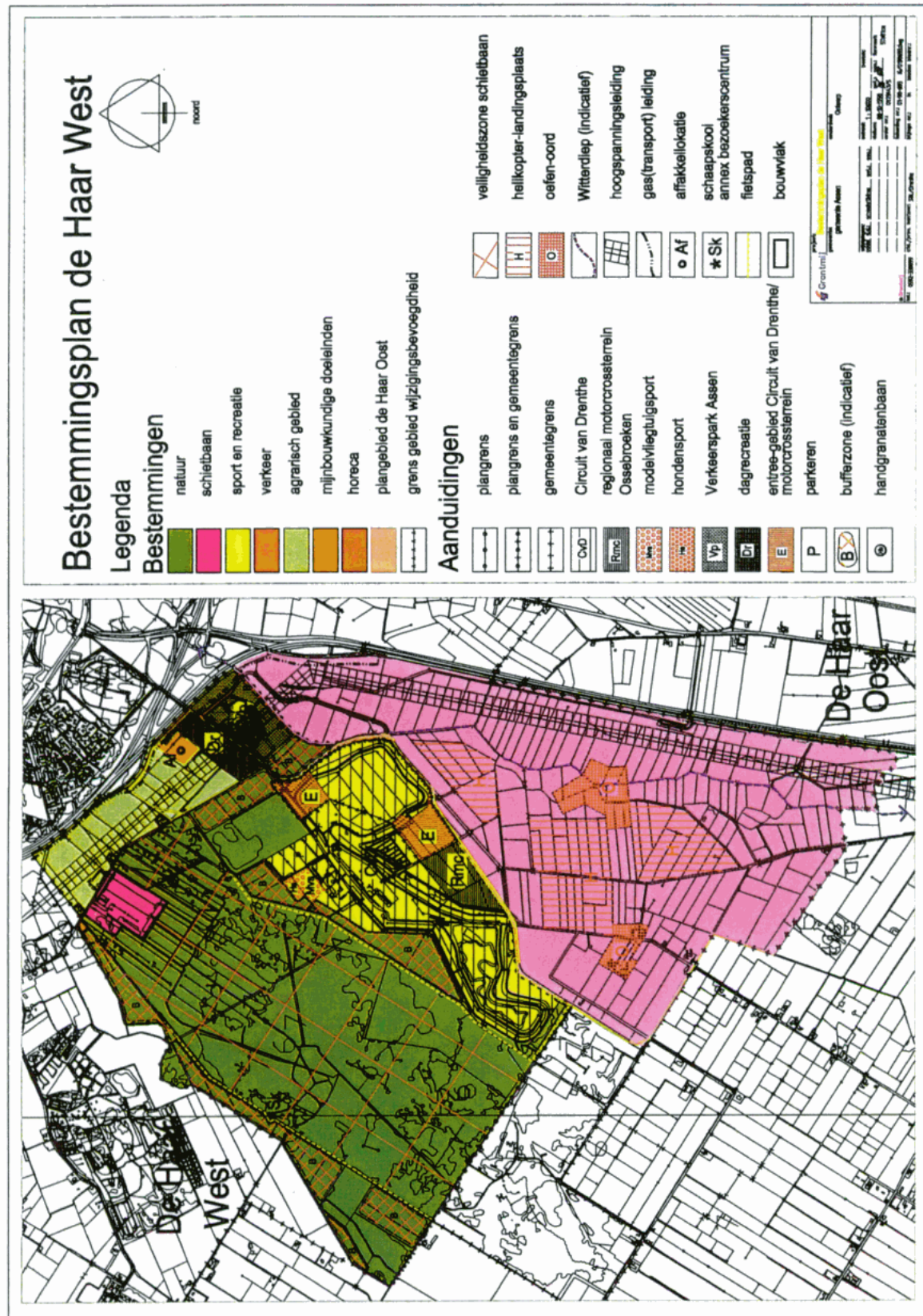
2.1 Probleemstelling

Het Bestemmingsplan De Haar-West dient te worden vastgesteld om de in het plangebied De Haar-West bestaande en voorgenomen activiteiten voort te zetten respectievelijk mogelijk te maken. Voor het TT circuit dient een Wm-vergunning te worden verleend. De besluitvorming rond het vaststellen van het Bestemmingsplan en het verlenen van milieuvergunningen vereist een milieueffectrapportage procedure.

2.2 Doel van het voornemen

Het uiteindelijke doel van de voorgenomen activiteit is enerzijds het ontwikkelen van plangebied De Haar-West tot een grootschalig en modern toeristisch-recreatief gebied en anderzijds het versterken van het natuurgebied het Witterveld. In het kader daarvan is voorzien in de modernisering van het TT circuit, de mogelijke realisatie van (regionaal) motorcrossterrein Ossebroeken, een nieuw beurs- en congrescentrum, een eventuele uitbreiding van Verkeerspark Assen en buffering van het Witterveld. Daarnaast moet het TT circuit beschikken over een adequate milieuvergunning. Voor de realisatie van deze doelstelling dient Bestemmingsplan De Haar-West te worden vastgesteld en aan Stichting Circuit van Drenthe een Wm-vergunning te worden verleend. Voor de realisatie van het motorcrossterrein en het beurs- en congrescentrum dient eveneens een Wm-vergunning te worden verleend. Tevens wil de Stichting gehoor geven aan het verzoek van derden om grootschalige publieksevenementen te organiseren op het TT terrein. Ook voor deze evenementen dient een Wm-vergunning te worden verleend.

2.3 Milieueffectrapportage

Het algemene doel van milieueffectrapportage is het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming. In de procedure kennen we enkele veel gebruikte termen.

- **Initiatiefnemer:** degene die een activiteit wil ondernemen en daarover een besluit vraagt. Voor de modernisering van het TT circuit is dat de Stichting Circuit van Drenthe;
- **Bevoegd gezag:** het overheidsorgaan dat een besluit neemt over de voorgenomen activiteit van de initiatiefnemer. Voor het bestemmingsplan is dat de gemeente Assen, voor de vergunning-aanvragen Wet milieubeheer voor het TT circuit is dat de provincie Drenthe;
- **Startnotitie:** het document waarin de initiatiefnemer het voornemen beschrijft. De Startnotitie is in november 1999 gepubliceerd en een aanvulling in mei 2000;
- **Richtlijnen:** de wenselijke inhoud van het op te stellen milieueffectrapport (het MER). De richtlijnen worden vastgesteld door het bevoegd gezag. Dit heeft in maart 2000 respectievelijk oktober 2000 plaatsgevonden;
- **MER:** het milieueffectrapport zelf waarvan u nu de samenvatting leest;
- **m.e.r.:** de milieueffectrapportage procedure.

3. BESLUITEN

We maken onderscheid tussen reeds genomen besluiten en nog te nemen besluiten. De belangrijkste genomen besluiten, die een rol spelen in de te nemen besluiten, zijn:

- het vaststellen van de Structuurschets De Haar, het bestemmingsplan De Haar-Oost en het ontwerp-bestemmingsplan de Haar-West door de gemeente Assen;
- het beschermen van het Witterveld door het aanleggen van bufferzones;
- het aanduiden van de omgeving van het TT circuit als concentratiegebied voor toerisme, recreatie en lawaaisporten (provincie Drenthe);
- het vaststellen van het saneringsprogramma geluid voor het TT circuit en het bepalen van de maximaal toelaatbare geluidniveaus (MTG's);

- het gedogen onder voorwaarden van de activiteiten op het TT circuit tot 1 januari 2002;
- het aanwijzen van het Witterveld als Beschermd Natuurmonument onder de Natuurbeschermingswet;
- In het Structuurschema Groene Ruimte zijn het Witterveld en andere in de omgeving van het plangebied gelegen gebieden opgenomen in de Ecologische Hoofdstructuur (o.a. Geelbroek, Hijker-veld).

Verder zijn er twee Europese richtlijnen van belang, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Het Witterveld is aangewezen als beschermd gebied onder de Habitatrichtlijn.

De te nemen besluiten zijn:

- Vaststellen van het Bestemmingsplan De Haar-West;
- Verlening van de vergunning Wet milieubeheer voor het TT circuit;
- Verlenen van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet voor grootschalige publieksevenementen.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT

4.1 Modernisering TT circuit

De voorgenomen activiteit bestaat uit een aantal onderdelen die in meer of mindere mate een wijziging betekenen ten opzichte van de huidige situatie. De hoofdactiviteiten bestaan uit zes typen. De bekendste evenementen zijn de Dutch TT, de Superbikes en Truckstar.

Overzicht TT circuit in richting van zuid naar noord.
Links op de foto ligt het Witterveld.

De modernisering van het circuit bestaat uit o.a. inkorting van de noordlus, aanpassing van de zuidlus, aanpassingen aan de pitsstraat en rennerskwartier en het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen langs de nieuwe noordlus. De reeds voltooide hoofdtribune is als geluidwerende voorziening uitgevoerd. Het Circuit van Drenthe beschikt over een Bedrijfsmilieuplan waarin de bestaande en geplande milieumaatregelen zijn gekoppeld. Dit betreft onderwerpen als geluidbelasting, bodem- en grondwaterbescherming en luchtkwaliteit. Over een aantal jaren gaat het milieubedrijfsplan over in het integrale Milieuzorgsysteem conform ISO 14001.

Tabel: Indeling type activiteiten TT circuit

Type	Is representatief voor
0	Grootschalige publieksevenementen
1	Grote evenementen als de TT
2	Representatieve evenementen als het Nationaal kampioenschap
3	Rijvaardigheidsopleidingen motoren
4	Rijvaardigheidsopleidingen autoos
5	Wiel- en skeelerwedstrijden

4.2 Motorcrossterrein Ossebroeken

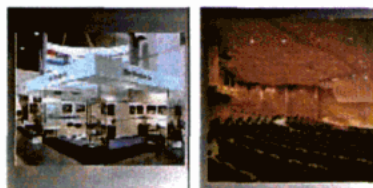
Het motorcrossterrein Ossebroeken is ge-projecteerd ten zuiden van het TT circuit, tegen de zuidlus. De locatie Ossebroeken kwam in een eerder onderzoek naar voren als minst belastend voor de omgeving. Het beoogde terrein heeft een oppervlak van ca. 15 ha waar het onverharde parcours en de voorzieningen (onderhoudsruimten, wasplaats) in passen.

Het ontwerp van het motorcrossterrein is nog niet bekend. In het MER gaan we uit van verschillende type en klasse crossmotoren (wedstrijd en recreatief gebruik). Voor de geluidberekeningen maken we gebruik van gegevens van andere regionale cross-terreinen.

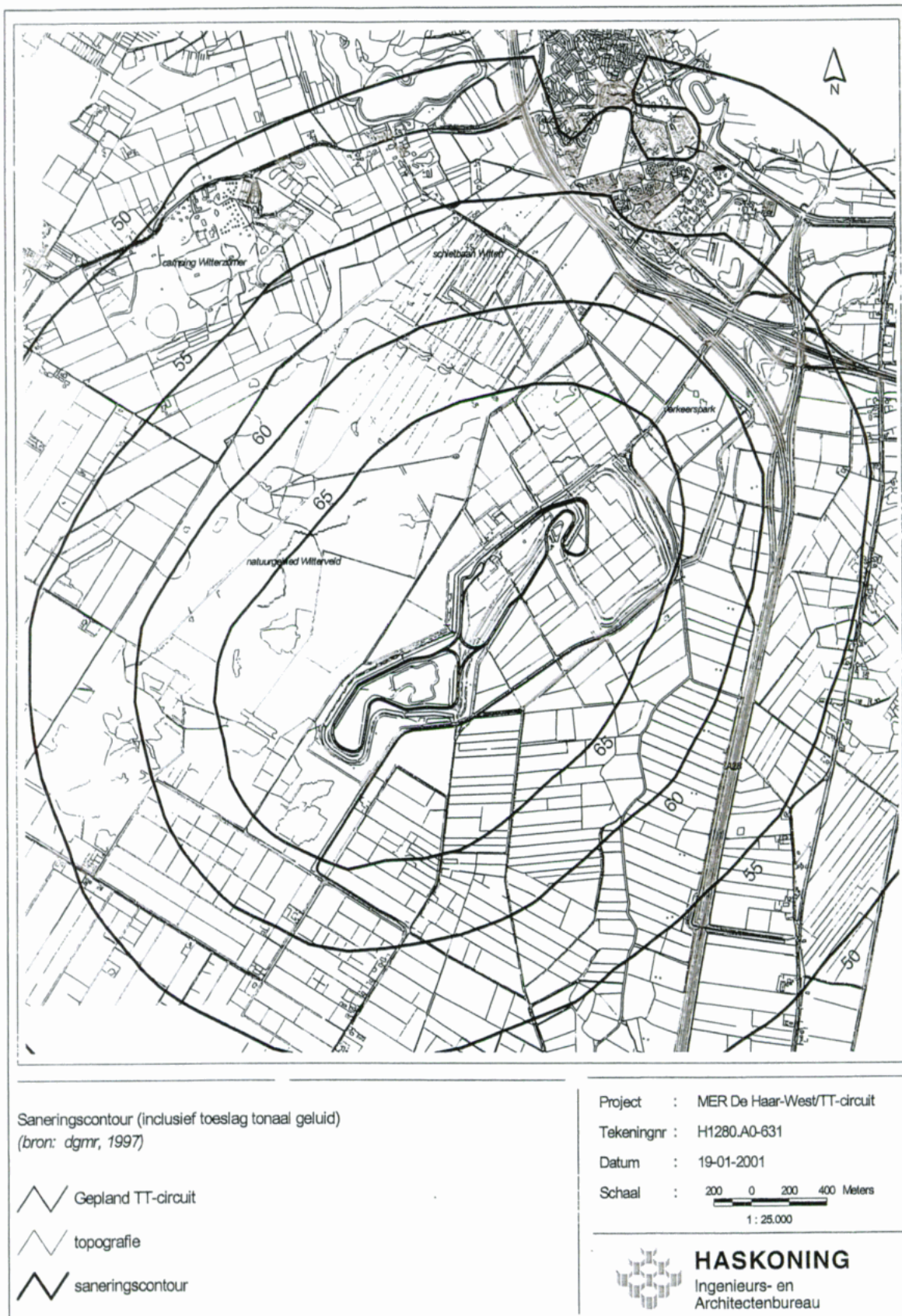

4.3 Beurs- en congrescentrum

Het beurs- en congrescentrum is voorzien op het terrein dat vrij zal komen bij verlegging van de noordlus van het TT circuit. Een concreet ontwerp is nog niet beschikbaar. Het beurs- en congrescentrum kan deels als geluidwering worden uitgevoerd. Het parkeerterrein wordt gedeeld met het TT circuit. In het MER gaan we uit van een beurs- en congrescentrum dat qua opzet en grootte vergelijkbaar is met de Prins Bernhardhoeve in Zuid-Laren. We gaan uit van 500.000 bezoekers per jaar. Op deze wijze worden de effecten van een groot complex zichtbaar gemaakt.

Voorbeeld zalencomplex beurs- en congrescentrum

4.4 Uitbreiding Verkeerspark

Verkeerspark Assen is een grootschalige recreatieve voorziening met een trapauto-circuit, kartbanen, midgetgolfbaan andere voorzieningen. Verkeerspark Assen ligt ten noordoosten van het TT circuit, heeft een oppervlak van 8,5 ha en trekt jaarlijks ca. 135.000 bezoekers.

Trapautoos in het Verkeerspark

Hiernaast is er het Partycentrum dat gemiddeld 200 avonden per jaar in bedrijf is en jaarlijks ca. 120.000 bezoekers trekt. De uitbreidingsplannen bestaan uit het uitbreiden van parkeervoorzieningen, het verder ontwikkelen van dagrecreatieve voorzieningen en het eventueel realiseren van hotel accommodatie. Dit laatste is afhankelijk van o.a. de komst van het beurs- en congrescentrum. De rand van het Verkeerspark, grenzend aan het Witterdiep, wordt ingericht als een natuurlijke buffer.

4.5 Grootschalige publieksevenementen

Het Circuit van Drenthe heeft het verzoek gekregen om het TT terrein beschikbaar te stellen voor grootschalige publieksevenementen. Deze kunnen bestaan uit een breed scala van activiteiten popconcerten, samenzang en manifestaties.

Impressie Lowlands festival

In dit MER gaan we uit van eendaagse en meerdaagse evenementen met als voorbeelden een popconcert (eendaags) en het driedaagse Lowlands festival dat wordt gehouden op het evenemententerrein Walibi Flevo te Biddinghuizen. De bezoekers kamperen op het terrein gedurende het festival. Het aantal bezoekers is aangenomen op 50.000 per dag en maximaal 60.000 als totaal voor een driedaags festival. De ruimtebehoefte voor een driedaags festival is ongeveer 120 ha. Het TT circuit kan hier in voorzien.

5. ALTERNATIEVEN

Het MER beschrijft een aantal alternatieven en varianten. Een alternatief is een 'complete' oplossing voor de voorgenomen activiteit. Een variant is een oplossing voor een bepaald aspect, bijvoorbeeld de ontsluiting of een andere terreininrichting, dat binnen een alternatief wordt uitgewerkt.

5.1 Nulalternatief

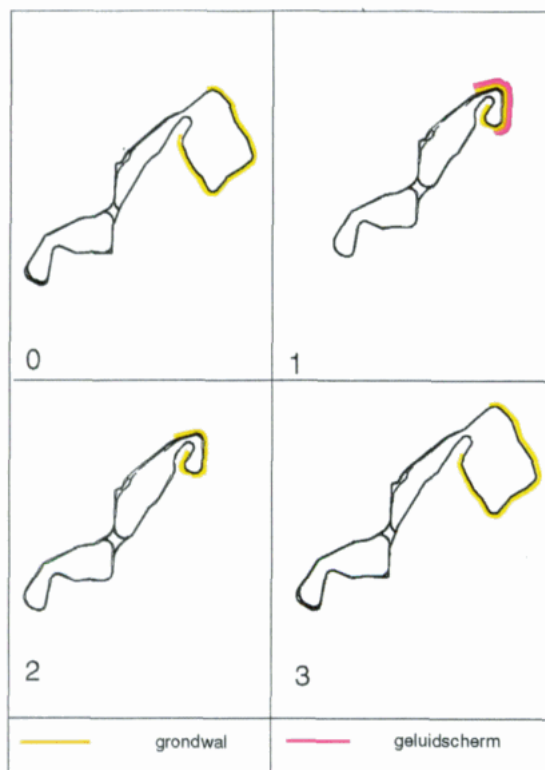
Het zogenaamde nulalternatief schetst de situatie wanneer de voorgenomen activiteit niet plaatsvindt. Voor het TT circuit maken we een uitzondering omdat een aantal onderdelen van de modernisering reeds zijn aangebracht. We gaan uit van het realiseren van alle modernisering met uitzondering van de verlegging van de noordlus en derhalve ook het uitblijven van de aanleg van het geluidsscherm langs de nieuwe noordlus. Voor de overige activiteiten geldt dat ze niet worden gerealiseerd.

5.2 Inrichtingsalternatieven

TT circuit

Voor het TT circuit zijn twee varianten beschouwd voor geluidwerende voorzieningen:

1. Vamin alternatief. Dit is vergelijkbaar met de voorgenomen activiteit, echter zonder geluidsscherm;
2. Nulplus alternatief. Dit is vergelijkbaar met de huidige situatie dus de bestaande noordlus zonder scherm, en het handhaven van de Nationale bocht en uitvoeren van de maatregelen uit het saneringsprogramma.

Inrichtingsvarianten TT circuit

0. Bestaande situatie. Grondwal, geen scherm, gebruik Nationale bocht
1. Voorgenomen activiteit. Nieuwe noordlus met geluidscherm en grondwal
2. Vamin: nieuwe noordlus met grondwal, zonder scherm
3. Nulplus: oude baan, grondwal, zonder scherm, handhaven Nationale bocht en maatregelen saneringsprogramma.

Grootschalige publieksevenementen

Voor de grootschalige publieksevenementen zijn twee varianten voor de opstelling van de podia beschouwd. Het belangrijkste verschil met de voorgenomen activiteit is de richting waarin het geluid zich verspreidt.

Verkeerspark

Voor het Verkeerspark is een variant beschouwd met meer geluidwerende voorzieningen en een kleiner parkeerterrein zodat de archeologische vindplaats wordt ontzien. Voor het beurs- en congrescentrum en het motorcrossterrein zijn geen varianten beschouwd. De plannen voor deze activiteiten zijn nog niet bekend. Het is daarom niet zinvol een variant uit te werken.

6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU

6.1 De directe omgeving

In de directe omgeving van het plangebied vinden diverse activiteiten plaats of zijn gebieden die óf invloed hebben op de lokale milieukwaliteit óf door de activiteiten worden beïnvloed.

Het Witterveld

Het Witterveld is een 494 ha groot heide- en hoogveengebied. Het bestaat uit een aantal terreintypen zoals ven en moeras (hoogveen), heide op veen, heide op zand, grasland en bos. De komende jaren wordt ernaar gestreefd om het gebied uit te breiden met aan de west-, zuid- en oostzijde in te richten bufferzones.

Het Witterveld is in 1991 aangewezen als beschermd natuurmonument ingevolge de Natuurbeschermingswet, maakt deel uit van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) en wordt tevens beschermd door de Habitatrictlijn. Het gebied is tevens grotendeels veiligheidszone voor de schietbaan Witten, waardoor het Witterveld niet openbaar toegankelijk is. Vanwege de nabijheid van het schietterrein en het TT circuit is het Witterveld niet aangemerkt als stiltegebied.

Terrein tussen Witterveld en TT bij Maanderveen

Schietbaan Witten

In het noordelijke deel van het Witterveld ligt schietbaan Witten. In het verleden was het hele Witterveld militair oefen- dan wel schietterrein. De gemeente Assen heeft sinds 1891 het Witterveld verhuurd aan de Koninklijke Landmacht.

Directe omgeving plangebied de Haar West

1. TT-circuit
2. Verkeerspark
3. Noordlus TT-circuit
4. Ossebroeken
5. Witterveld
6. Schieterrein Witten

7. Hondensportterrein en modelvliegen
8. Camping Witterzomer
9. Wijk Baggelhuizen
10. 't Hoedveen
11. Laaghalerveld
12. Manderveen

Project : MER De Haar-West/TT-circuit

Tekeningnr : H1280.A0-621

Datum : 01-02-2001

Schaal : 200 0 200 400 Meters
1 : 25.000

HASKONING
Ingenieurs- en
Architectenbureau

Modelvliegen en Hondensportterrein

De Radio Controlled Modelbouwclub Assen (RCM Assen) maakt gebruik van het parkeerterrein achter de bestaande hoofdtribune van het TT circuit als vliegveld voor op afstand bestuurbare vliegtuigen.

De club heeft hier voorzieningen zoals een verkeerstoren en een kantine. Het vliegen vindt plaats op zaterdag, op zondagmiddag en dinsdagavond. Iets ten noordoosten van het vliegveld ligt het hondensportterrein.

Vakantiecentrum Witterzomer

Ten westen van het dorp Witten ligt vakantiecentrum Witterzomer. Dit vakantiecentrum annex camping ligt hemelsbreed op ruim 2 km afstand van het TT circuit. Tussen het circuit en vakantiecentrum Witterzomer ligt natuurgebied het Witterveld.

Militair oefenterrein De Haar

Het oefenterrein beslaat het gebied ten oosten, zuidoosten en zuiden van het circuit tot aan de Rijksweg A28. Dwars door het oefenterrein loopt van noord naar zuid het Witterdiep. Het gebied zal worden ingericht met beboste randen, bebost middengebied en grote open terreingedeelten.

6.2 Milieuaspecten

De belangrijkste milieuaspecten voor de planlocatie zijn geluid en ecologie, en in mindere mate verkeer, lucht, bodem, water en landschap. Deze aspecten worden in het onderstaande beschreven waarbij ook de zogenaamde autonome ontwikkelingen aan bod komen; de toekomstige ontwikkeling van het milieu als de voorgenomen activiteit noch één van de alternatieven wordt gerealiseerd.

Geluid

Het TT circuit is gelegen op een gezondeer industrieterrein. Uit onderzoek is gebleken dat de geluidbelasting tijdens de zogenaamde representatieve bedrijfsomstandigheden op woningen in de directe omgeving hoger was dan 55 dB(A). Dit leidde tot een saneringsprogramma en de vaststelling in 1998 van de maximaal toegestane grenswaarden (MTG's) door de Minister van VROM.

Overige geluidbronnen

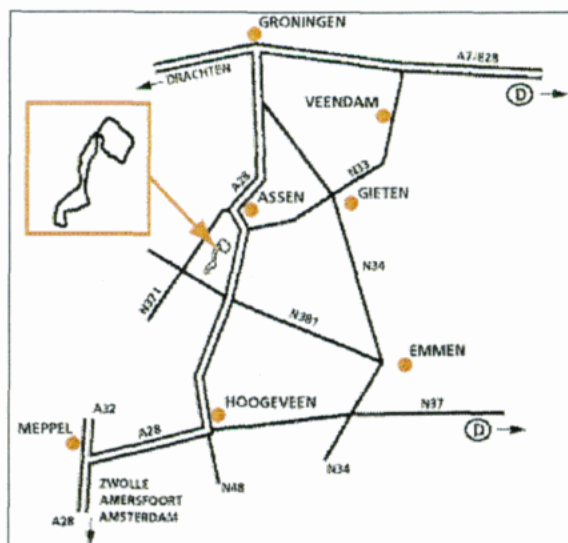
Buiten het TT circuit zijn er andere bronnen die in meer of mindere mate akoestisch relevant zijn. Dit zijn het modelvliegen, het hondensportterrein, de snelweg A28, het Verkeerspark en Partycentrum en het schietterrein Witten.

Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen bestaan uit een verdere toename van de verkeersintensiteit op de A28 en het onderliggend wegennet, een toename van de bezoekersaantallen voor het TT circuit en het Verkeerspark en de realisatie van het militaire oefenterrein De Haar.

Verkeer

Het TT circuit ontvangt jaarlijks ca. 400.000 bezoekers waarvan ca. 110.000 tijdens de wedstrijddag van de TT. Het Verkeerspark trekt jaarlijks ca. 255.000 bezoekers. De belangrijkste ontsluiting van het plangebied is de aansluiting op de afslag Assen-zuid van de A28.

Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen bestaan uit een verdere toename van de verkeersintensiteit op de A28 (ca. 54.000 voertuigen per etmaal in 2010) en het onderliggend wegennet, een toename van de bezoekersaantallen voor het TT circuit en het Verkeerspark en de realisatie van het militaire oefenterrein De Haar.

Lucht

De achtergrondconcentraties van SO₂, NO_x, CO, fijn stof, zwarte rook en ozon voldoen aan de vastgestelde grenswaarden. De luchtkwaliteit wordt met name bepaald door de emissies van voertuigen. De bijdrage van de activiteiten op het TT circuit aan de emissies naar de lucht is gering ten opzichte van de emissies door het verkeer op de A28 met uitzondering van CO en vluchtige organische stoffen.

Autonome ontwikkelingen

Voor de autonome ontwikkelingen gaan we uit van landelijke trends: meer verkeer, maar minder emissies door de verwachte verbetering van verbrandingsmotoren. De uitstoot van SO₂ en NO_x zullen verminderen of stabiel blijven.

Water en bodem

De afwatering van het gebied vindt grotendeels plaats via het Witterdiep dat uitmondt in de Drentsche Aa. Het Witterdiep en de zijtakken zijn niet het hele jaar watervol. De kwaliteit van het water is goed tot zeer goed.

De bovenste bodemlagen bestaan uit zand, veen en keilemlagen. Het grondwaterpeil volgt in het algemeen de topografie van het gebied. De regionale grondwaterstroming is noordelijk gericht. In het Witterveld vindt oppervlakkige afstroming in noordelijke, oostelijke en zuidelijke richting.

Ecologie

Het Witterveld is een belangrijk ecologisch gebied dat bestaat uit hoogveen, natte en droge heide en bos. Het is in 1991 aangewezen als "beschermde natuurmonument". Het Witterveld ontleent haar huidige waarde aan het voorkomen van een zeer goed ontwikkelde gradiënt van droge (niet-vergraste) heide, via vochtige en natte heide naar levend hoogveen met de daaraan gebonden flora en fauna. In het Witterveld komen diverse Rode Lijstsoorten zoals vogels (Tapeit, Roodborsttapit en Paapje), vlinders, libellen en planten (o.a. Grote Wolfskluw). Voor zoogdieren is het gebied van minder belang. Het gebied is gevoelig voor grondwaterstandsaling.

Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van de bufferzones in combinatie met het voorkomen van verdroging van het Witterveld door hydrologische maatregelen. Dit zijn positieve effecten. Anderzijds bestaan de verwachte ontwikkelingen uit de gevolgen van de aanleg van het militaire oefenterrein. Dit heeft tot gevolg dat weidevogelgebied op termijn wordt vervangen door bosvogelgebied.

Landschap

Het landschap in het studiegebied bestaat uit een open gebied met laanbeplanting en houtwallen. Het zicht op het TT circuit is beperkt vanwege het talud. Van grotere afstand is het circuit wel herkenbaar vanwege de nieuwe tribune. Het gebied als geheel valt binnen de laagste gaafheidsgraad ondanks de aanwezigheid van het Witterveld en de pingoruïnes. Waardevolle structuren zijn o.a. de Stekkewal en restanten van de boekweitcultuur in het Witterveld. Nabij het Verkeerspark zijn enkele archeologische waarden aanwezig.

Dwarswallen in het zuidelijk deel van het Witterveld

Autonome ontwikkelingen

De belangrijkste autonome ontwikkeling betreft de aanleg van het militaire oefenterrein in het beekdal van het Witterdiep. Het landschap zal meer besloten worden en het TT circuit zal voor een groot deel aan het zicht worden onttrokken.

7. EFFECTEN OP HET MILIEU

7.1 Geluid en ecologie belangrijk

Het is duidelijk dat het aspect geluid (woonbebouwing) en de daaraan gerelateerde effecten op het milieu van belang zijn.

teerde effecten op ecologie (Witterveld), de belangrijkste effecten zijn. Voor het Witterveld is ook de aanleg van de bufferzones van belang.

De andere aspecten zijn niet onbelangrijk, maar worden met name bepaald door de autonome ontwikkelingen; de vermindering van de verdroging door hydrologische ingrepen (positief effect) en een toename van de verkeersintensiteit op De Haar door de toename van bezoekers (negatief effect). De effecten op landschap worden met name bepaald door de aanleg van het dEOT. Effecten op de luchtkwaliteit zijn gering.

7.2 Geluid

De verwachte geluidbelasting is berekend per activiteit, per alternatief of variant en gecumuleerd voor gelijktijdig optredende activiteiten.

TT circuit

De verwachte geluidbelasting is berekend voor diverse situaties. De waarden voor enkele situaties zijn opgenomen in tabel 1. Dit zijn vijf situaties waarbij één of meerdere activiteiten gelijktijdig plaatsvinden. De individuele bijdragen zijn "opgeteld" tot een cumulatieve geluidbelasting.

Vergelijking varianten

De representatieve bedrijfssituatie voor het TT circuit is type 2, wedstrijden zoals het Nederlands kampioenschap. In tabel 2 is de berekende geluidbelasting op de referentiepunten gegeven voor de drie varianten. Tevens zijn de MTG's weergegeven en geluidbelasting in de bestaande situatie. Uit de tabel blijkt dat de voorgenomen activiteit en de twee alternatieven een verbetering betekenen ten opzichte van de bestaande situatie.

De voorgenomen activiteit en het Vamin alternatief voldoen aan de MTG's. Het nul-plusalternatief voldoet niet aan de MTG's op twee waarneempunten, namelijk Baggelhuizen (punt 1) en Witterbroek 1 (punt 11).

Voor de duidelijkheid moet worden vermeld dat de gecumuleerde geluidbelasting in tabel 1 niet kan worden vergeleken met de

MTG's. De MTG's zijn specifiek vastgesteld voor de motor- en autosportactiviteiten op het TT circuit.

Type 1 activiteiten op het TT circuit (zeven dagen per jaar) zijn aangemerkt als bijzondere bedrijfssituatie en zijn uitgezonderd van normering van geluidbelasting. De grootschalige publieksevenementen zullen ook in deze categorie vallen.

In 2000 is een onderzoek uitgevoerd naar de optredende geluidbelasting op en in de omgeving van het circuit. De metingen zijn vergeleken met de geluidniveaus die zijn berekend met behulp van akoestische modellen. Het bleek dat de metingen 5 tot 10 dB(A) lager waren dan de berekeningen. Tijdens een meetprogramma in 1997 bleek een vergelijkbaar verschil. Dit verschil wordt mogelijk veroorzaakt door de lage positie van de bronnen (de motoren) waardoor de demping groter is dan verwacht. Het is raadzaam de metingen nogmaals uit te voeren.

Beurs- en congrescentrum

De geluidbelasting vanwege van het beurs- en congrescentrum is laag en te verwaarlozen ten opzichte van andere bronnen.

Motorcrossterrein

De geluidbelasting op de nabij gelegen woningen varieert van 35 tot 42 dB(A) tijdens trainingen en 40 tot 46 dB(A) tijdens wedstrijden. In het Witterveld is dit 45 respectievelijk 49 dB(A).

Verkeerspark

De geluidbelasting ten gevolge van het Verkeerspark is zeer laag en te verwaarlozen ten opzichte van de andere bronnen.

Grootschalige publieksevenementen

De etmaalwaarden tijdens de grootschalige publieksevenementen liggen tussen de 65 en 80 dB(A) (inclusief straffactoren). De locatie van het hoofdpodium heeft invloed op de optredende geluidbelasting; de Renerskwartier variant geeft een iets lagere geluidbelasting richting Baggelhuizen ten opzichte van de andere twee varianten.

Tabel 1: Gecumuleerde geluidbelasting in dB(A) in de voorgenomen activiteit voor de diverse activiteiten, inclusief toeslag voor herkenbaar geluid, dagperiode. Gearceerde kolom is de representatieve bedrijfssituatie voor het TT circuit

Punt	Omschrijving	A	B	C	D	E
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	64	55	46	47	69
2	Graswijk 18	67	57	49	49	68
3	Oude tol- Asserweg 19	64	55	48	49	68
4	Laaghalerveen 32	68	58	50	50	67
5	Laaghalerveen 33	69	60	51	51	64
6	Cerushoeve- Eekhoutswijk 9	63	54	45	45	60
7	't Hoedveen- Duikersloot 4	65	56	47	47	64
8	Witterweg 51	62	53	46	46	64
9	Camping Witterzomer 7 (2m)	61	51	44	44	63
10	Camping Witterzomer 7 (5m)	62	52	45	45	63
11	Witterbroek 1	67	57	49	50	70
50	Witterveld	71	60	53	53	70

- A: TT circuit type 1, geen andere activiteiten;
- B: TT circuit type 2, Verkeerspark op topdag, partycentrum in bedrijf, modelvliegtuigterrein in werking;
- C: TT circuit type 3, Verkeerspark op topdag, partycentrum in bedrijf, schietbaan, hondensportterrein en modelvliegtuigterrein in werking, motorcrossterrein op wedstrijddag, beurs- congrescentrum gemiddelde dag;
- D: TT circuit type 4, Verkeerspark op topdag, partycentrum in bedrijf, schietbaan, hondensportterrein en modelvliegtuigterrein in werking motorcrossterrein op wedstrijddagen, beurs- en congrescentrum op topdagen;
- E: TT circuit type 0, Verkeerspark op topdag, partycentrum in bedrijf, schietbaan, hondensportterrein en modelvliegtuigterrein in werking motorcrossterrein op wedstrijddagen, beurs- en congrescentrum op topdagen.

Tabel 2: Geluidbelasting vanwege Type 2-activiteiten in de bestaande situatie, de voorgenomen activiteit, Vamin-alternatief, het nulplusalternatief, vergeleken met de MTG's

Waarneempunt	0	1	2	3	MTG
1. Baggelhuizen (rand van de wijk)	61	55	55	57	55
2. Graswijk 18	61	57	57	57	57
3. Oudetol-Asserweg 19	59	55	55	54	55
4. Laaghalerveen 32	64	58	59	58	59
5. Laaghalerveen 33	65	60	61	60	61
6. Cerushoeve-Eekhoutswijk 9	59	54	55	54	55
7. 't Hoedveen-Duikersloot 4	62	56	57	56	57
8. Witterweg 51	60	53	54	54	55
9. Vakantiecentrum Witterzomer	58	51	52	52	55
11. Witterbroek 1	65	57	58	60	58
50. Witterveld	--	60	61	60	--

0: Bestaande situatie

1: Voorgenomen activiteit

2: Vamin alternatief

3: Nulplus alternatief

MTG: Maximaal toelaatbare geluidniveau

Ligging referentiepunten bepaling geluidbelasting

 Gepland TT-circuit

 topografie

 Referentiepunt

- 1 - Baggelhuizen
- 2 - Graswijk 18
- 3 - Oude tol- Asserweg 19
- 4 - Laaghalerveen 32
- 5 - Laaghalerveen 33
- 6 - Cerushoeve- Eekhoutsewijk 9
- 7 - 't Hoedveen- Duikersloot
- 8 - Witterweg 51
- 9 - Camping Witterzomer 7 (2m)
- 10 - Camping Witterzomer 7 (5m)
- 11 - Witterbroek 1
- 12 - Geluidmeetmast TT-baan
- 50 - Witterveld

Project : MER De Haar-West/TT-circuit

Tekeningnr : H1280.A0-0-633

Datum : 19-01-2001

Schaal : 200 0 200 400 Meters

1 : 25.000

HASKONING

Ingenieurs- en
Architectenbureau

7.3 Ecologie

De belangrijkste effecten op de ecologie bestaan uit verstoring van vogels en zoogdieren in het Witterveld door geluid (en waarschijnlijk ook door licht tijdens de grootschalige publieksevenementen). De mate van verstoring is niet eenduidig vast te stellen. We zijn uitgegaan van een grens van 47 dB(A) als maat voor verstoring. Deze waarde is ooit bepaald als maat voor verstoring van weidevogels. Vervolgens is berekend hoeveel dagen per jaar het geluidniveau in het Witterveld hoger is dan 47 dB(A). In de huidige situatie is het geluidniveau 244 dagen per jaar hoger dan 47 dB(A) vanwege activiteiten op het TT circuit. In het nulalternatief blijft dit gelijk. In de voorgenomen activiteit vindt een uitbreiding plaats met 5 dagen vanwege de grootschalige publieksevenementen. Een deel van het Witterveld ligt binnen de contour van 47 dB(A) vanwege het motorcrossen. Dit betreft 20 dagen per jaar.

Uit de geluidberekeningen blijkt dat de absolute geluidbelasting lager is in de voorgenomen activiteit ten opzichte van de huidige situatie. Het is niet duidelijk hoe zich de iets lagere geluidbelasting verhoudt tot de toename van het aantal dagen dat de grens van 47 dB(A) wordt overschreden.

8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

8.1 Inrichtingsvarianten

TT circuit

De verschillen tussen de varianten voor het TT circuit bestaan uit verschillen in geluidbelasting en, in veel mindere mate, landschappelijke invloed vanwege het scherm van 12,5 m hoogte in de voorgenomen activiteit. De verschillen bij de overige milieuaspecten zijn zeer gering. De geluidbelasting werkt door in effecten op de ecologie. De verschillen in geluidniveau zijn gering terwijl het geluidniveau in alle gevallen hoog is. Er worden daarom geen verschillen verwacht tussen de varianten onderling.

Verplaatsing hondensport en modelvliegen

De verplaatsing van het hondensportterrein en het modelvliegterrein naar de andere kant van het TT circuit heeft een positief

effect op de effectiviteit van de bufferzone tussen circuit en Witterveld.

Verkeerspark

De extra geluidwerende voorziening langs het parkeerterrein heeft weinig invloed op de geluidbelasting van nabij gelegen woningen. Een positief effect is het ontzien van het archeologisch bodemarchief.

Grootschalige publieksevenementen

De podiumlocatie in de voorgenomen activiteit, Rennerkwartier variant, geeft een iets lagere geluidbelasting richting Baggelhuizen (aaneengesloten woonbebouwing). De Zuidlus-variant geeft de hoogste geluidbelasting in het Witterveld.

8.2 Vergelijking per aspect

Geluid

In de representatieve bedrijfssituatie neemt de geluidbelasting in de voorgenomen activiteit af op de referentiepunten ten opzichte van de huidige situatie. Ook de inrichtingsvarianten geven een lagere geluidbelasting. De geluidbelasting in de voorgenomen activiteit en het Vamin alternatief in de representatieve bedrijfssituatie voldoen aan de MTG's.

Verkeer en vervoer

Het nulalternatief verschilt op het aspect verkeer en vervoer van de andere alternatieven. In het nulalternatief bedraagt het aantal verwachte voertuigen ca. 220.000 per jaar, in de overige alternatieven ca. 550.000 per jaar.

Lucht

De emissies naar de lucht nemen af ten opzichte van de huidige situatie vanwege de verbetering van verbrandingsmotoren. De afname is het grootst in het nulalternatief. De emissies zijn van dien aard dat geen effecten worden verwacht.

Bodem en water

De effecten op bodem en water zijn in alle alternatieven en varianten beperkt. In alle situaties wordt een verbetering verwacht in de grondwaterstanden vanwege de hydrologische maatregelen ter beperking van de verdroging (autonome ontwikkeling).

Landschap

Er zijn weinig onderlinge verschillen tussen de alternatieven. De belangrijkste effecten treden op door autonome ontwikkelingen, de aanleg van het dEOT waardoor het gebied ten oosten van de planlocatie verandert van een open weide gebied naar een meer besloten bebost gebied. Het TT circuit wordt aan het zicht onttrokken door de beplanting.

Ecologie

Het nulalternatief leidt tot de minste verstoring. In alle andere alternatieven vindt een vergelijkbare verstoring plaats die wordt veroorzaakt door met name de activiteiten op het TT circuit (type 0, 1, 2 en 3) en het motorcrossterrein. De bijdragen van het beurs- en congrescentrum, het verkeerspark, het hondensportterrein en het modelvliegen aan de geluidbelasting is minimaal.

In alle alternatieven treedt verbetering van de ecologische situatie vanwege de hydrologische maatregelen en de inrichting van de bufferzones. Emissies naar de lucht geven geen ecologische effecten.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen om de ongewenste effecten te verzachten. In dit onderzoek zijn de volgende als meest belangrijke onderkend:

- nieuwe elementen zoveel mogelijk aansluiten op bestaande vormen zo veel mogelijk "groen" uitvoeren;
- verlichting TT circuit zodanig inrichten dat lichtverstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen;
- het modelvliegterrein en het hondensportterrein verplaatsen naar Ossebroeken of het nieuwe parkeerterrein;
- de muzikuitvoeringen tijdens grootschalige publieksevenementen (live en elektronisch) in de avond- en nachtperiode zoveel mogelijk beperken;
- het motorcrossterrein voorzien van een beboste rand;
- een aanvullende archeologische inventarisatie uitvoeren op het nieuwe parkeerterrein bij het Verkeerspark.

Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) bestaat uit de onderdelen waarbij de minste emissies optreden dan wel de effecten zo klein mogelijk zijn. Tevens dient het MMA reëel te zijn en te voldoen aan de beleidskaders. Het MMA is het Nulalternatief aangevuld met het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen rond het TT-circuit. Het is wel zo dat niet alle beleidspunten worden gerealiseerd in het Nulalternatief, zoals bijvoorbeeld het regionaal motorcrosscircuit.

Als het nulalternatief niet als MMA kan worden aangemerkt, bestaat het MMA uit:

- inrichten van de noordlus van het TT-circuit als in de voorgenomen activiteit;
- geen grootschalige publieksevenementen houden (gedurende de nacht- en avondperiode). Indien wel, het podium in het Rennerskwartier plaatsen;
- geen motorcross activiteiten op Ossebroeken als er geen activiteiten op het TT-circuit zijn;
- opnemen van alle mitigerende maatregelen.

9. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

In het MER zijn enkele leemten in kennis en informatie geconstateerd. De belangrijkste zijn:

- De geluidbelasting is berekend met behulp van een model. De resultaten van de modelberekeningen zijn (nog) niet gevalideerd. Metingen duiden op een mogelijke overschatting in de berekeningen;
- Er is weinig inzicht in de mate van verstoring van fauna in het Witterveld die momenteel optreedt. Gezien de historie zal een zekere gewinning aan geluid zijn opgetreden. Het is niet duidelijk welk effect de voorgenomen activiteit zal hebben: een lagere geluidbelasting, maar meer dagen per jaar. De grootschalige publieksevenementen leveren een ander soort geluid op. Het is niet duidelijk wat hiervan de effecten zijn;
- In de voorgenomen activiteit zal meer verlichting van het terrein optreden. Het is niet duidelijk wat hiervan het effect is op fauna in het Witterveld.

10. AANZET MONITORINGPROGRAMMA

Het bevoegd gezag zal de milieugevolgen van het uit te voeren alternatief volgen door middel van een monitoringprogramma of evaluatieonderzoek. In dit onderzoek worden de voorspelde milieueffecten vergeleken met de daadwerkelijk opgetreden effecten en getoetst aan de bij het besluit gestelde voorwaarden. De daadwerkelijk opgetreden effecten kunnen afwijken van de voorspelde

effecten, o.a. door leemten in kennis en informatie.

Een monitoringprogramma zou de volgende aspecten kunnen bevatten:

- Meten van de werkelijke geluidbelasting in de omgeving van het plangebied en vergelijken met de berekende geluidbelasting;
- Bepalen van de mate van verstoring die nu en in de toekomst optreedt op fauna in het Witterveld.

Structuurschema Groene Ruimte (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1995)

De toepassing van de beschermingsformule uit het SGR voor de kerngebieden en de natuurontwikkelingsgebieden vindt plaats volgens een stappenschema, waarin drie stappen centraal staan:

1. Is er sprake van aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden, of (in geval van nog niet gerealiseerde natuurontwikkelingsgebieden) van het onomkeerbaar verloren gaan van ontwikkelingsmogelijkheden? Zo nee, activiteit toegestaan. Zo ja, door naar 2.
2. Is er sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang? Zo nee, activiteit niet toegestaan. Zo ja, door naar 3.
3. Kan de activiteit elders of op een andere manier worden gerealiseerd? Zo ja, activiteit niet toegestaan. Zo nee, dan activiteit toegestaan mits er wordt gecompenseerd voor de aanwijsbare schade die na mitigatie optreedt.

Indien er gecompenseerd moet worden, treedt het Compensatiebeginsel in werking. Compensatie dient zodanig te worden toegepast dat geen netto verlies van natuur optreedt. Hiertoe worden drie stappen doorlopen:

1. Landschappelijke inpassing en mitigatie;
2. Compensatie van de oppervlakte met directe effecten (kwantiteitsverlies);
3. Compensatie van het kwaliteitsverlies.

Het Witterveld is aangewezen als kerngebied in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en valt dus onder de beschermingsformule van het SGR. Dit betekent dat de beschermingsformule moet worden toegepast indien de natuur in het gebied en/of de relaties met andere natuurgebieden op welke manier dan ook worden aangetast.

